

Fidoyilik —
Vatanga xizmat demak!

2023-yil 5-dekabr, seshanba,
144 (23.863)-son

**KUN
HIKMATI**

Sabr o'z
ehtiyojini,
manfaatini
yenga olishdir

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

www.zarnews.uz

https://www.facebook.com/zarnews.uz

@zarnews_uz

https://twitter.com/zarnews_uz

AZIZ NE'MATNI QADRLAYLIK!

Viloyat hokimi Erkinjon Turdimovning qishloq xo'jaligida suv resurslaridan oqilona foydalanish va sarflanadigan suv resurslarining yo'qotishlarini kamaytirish bo'yicha klasterlar, fermer va dehqon xo'jaliklari, tomorqa yer egalariга murojaati

Qadrli samarqandliklar, aziz yurtdoshlar!

Bugungi global iqlim o'zgarishlari sharoitida suv resurslari yil sayin kamayib, suvga bo'lgan talab esa tobora oshib, dunyoda cho'llanish darajasi ortib borayotganligi hech birimizga yangilik emas.

Ushbu jarayonlar natijasida olimlarning tahlillariga ko'ra, dunyoda har bir soniyada 23 gektar, respublikamizda esa 9 kvadrat metr maydonda cho'llanish jarayoni kuzatilmoqda.

Masalaning bugungi kun va kelajagimiz uchun g'oyat muhimligi sababli davlatimiz rahbari tomonidan joriy yilning 20 va 29-noyabr kunlari o'tkazilgan videoselektor yig'ilishlarida suv tanqisligining salbiy ta'sirini yumshatish, qishloq xo'jaligi ekinlari yetishtirishda suv resurslaridan samarali foydalanish yuzasidan aniq vazifalar belgilab berildi.

Ushbu vazifalarni o'z vaqtida va sifatli bajarish bizning viloyatimiz uchun ham juda muhim sanaladi. Chunki viloyatimizning suvga bo'lgan ehtiyojining 98 foizini qondiradigan Zarafshon daryosi suvi keyingi yillarda o'rtacha ko'p yillik me'yordan 18-22 foizga kamaydi. Bu suvdan foydalanadigan aholi soni esa yil sayin oshib, suv tanqisligi tobora kuchli sezilmoqda.

Tahillarga ko'ra, Zarafshon daryosi suvi shakllanadigan qo'shni davlatdagi Fedchenko muzligining hajmi oxirgi 50 yilda 30 foizga qisqargan va bu jarayon tobora tezlashib bormoqda. Hozirgi kunda Samarqand viloyatida suv tanqisligi 900 million kub metr ni tashkil qiladi. Bundan 5-6 yil oldin ushbu ko'rsatkich 650-700 million kub metr edi. Suv tanqisligi 2030-yilga borib, 1,1 milliard kub metr ga yetishi mumkinligi bashorat qilinmoqda.

Bu raqamlar har birimizni chuqur mulohaza qilishga,

suvning qadriini anglashga va uni tejashga da'vat etadi.

Shundan kelib chiqib, suvni tejash bo'yicha safarbarlik e'lon qilib, **2024-yil 15-martga qadar 2543 kilometr kanal va ariqlarni** (shundan, magistral kanallar 93 kilometr, ichki kanallar 150 kilometr, ichki ariqlar 2300 kilometr) **betonlashtirishimiz zarur.** 54,8 ming gektar maydonda suv tejamkor texnologiyalarni joriy qilish lozim.

Viloyatdagi **1126 mahallaning har birida kamida 1 kilometr**dan ariqlarni betonlashtirish talab etiladi. Har bir fermer, har bir fuqaro o'z uyi va mahallasi-dagi ariqlarni tozalab qo'yishi, suvning ortiqcha sarflanishi oldini olishi lozim.

Hurmatli samarqandliklar!

Bugundan boshlab **“Suv tekin emas”** degan g'oyani ilgari surib, suvni tejash bo'yicha harakat va choralarni har birimiz avvalo, o'z turmush tarzimiz misolida boshlashimiz darkor. Suvdan foydalanishda eski-cha yondashuvlardan butunlay voz kechib, bu ne'matning qadr-qimmatini aholi ongiga, ayniqsa, yoshlarga chuqur singdirishimiz, suvning har bir tomchisini asrash bosh maqsadimiz bo'lishi shart va zarur.

Aziz yurtdoshlar!

Yer va suv resurslari ko'paymaydi, ularning miqdori chegaralangan. Shu sababli har birimiz uni asrab-avaylashimiz, kelajak avlodga ham yetkazish o'zini samarqandlikman degan har bir fuqaroning muqaddas burchi bo'lmog'i lozim.

Ishonamanki, biz samarqandliklar hurmatli Prezidentimiz tomonidan oldimizga qo'yilgan topshiriq va vazifalarni birgalikda sidqidildan bajaramiz. Aziz ne'matni asrab-avaylashga, uni qadrlashga munosib hissa qo'shamiz!

Viloyat hokimi E.Turdimov o'tgan hafta Samarqand va Kattaqo'rg'on shaharlari, Urgut va Payariq tumanlarida tadbirkorlar bilan uchrashuvlar o'tkazdi.

Uchrashuvlarda 200 dan ortiq tadbirkor imtiyozli kredit olish, elektr energiyasi, gaz tarmog'iga ulanish, kadastr hujjati tayyorlash, yer ajratish, buzilgan yoki davlat va jamoat ehtiyoj uchun olingan bino uchun kompensatsiya to'lovlarini undirish, yerni auksionga chiqarish, uy va tadbirkorlik uchun subsidiya olish, soliq, maishiy xizmat ko'rsatish, yo'llar, noqonuniy qurilish masalalarida murojaat qildi.

Payariq tumanida o'tkazilgan uchrashuvda 35 nafar tadbirkor va aholi vakillari ishtirok etdi. Bir kunning o'zida murojaatlarning 15 tasiga ijobiy yechim topildi.

Masalan, Paxtachi tumanidan kelgan tadbirkor korxona faoliyatini kengaytirish niyatida

Konstitutsiya – davlatning Asosiy qonuni, u davlatning tuzilishini, hokimiyat va boshqaruv organlari tizimini, ularning vakolati hamda shakllantirish tartibini, fuqarolarning huquq va majburiyatlarini, shaxs, davlat va jamiyatning o'zaro munosabatlari, shuningdek, sud tizimi hamda saylov tizimini belgilab beradi.

YANGILANGAN KONSTITUTSIYA BILAN MUKAMMAL JAMIYAT SARI

Konstitutsiya jamiyat kelajagini, taraqqiyot yo'llarini belgilab berishi kerak. Buning uchun davlatning buguni va ertasini belgilovchi asosiy qonun sifatida makon va zamonga mos bo'lishi, insoniyat taraqqiyotining talab va ehtiyojlarini o'zida mujassam etishi lozim. Shundagina mamlakat va xalqning farovon hayoti uchun mustahkam huquqiy asos bo'ladi.

Konstitutsiyamiz shu tamoyil asosida katta-kichik o'zgarishlar bilan yangilanib kelmog'ida. 1992-yildan 2023-yilga qadar Konstitutsiyaga jami 15 marta o'zgartish kiritilgan edi. Joriy yilda esa o'zgarishlar ko'lami kattaligi sabab hujjatning yangi tahriri qabul qilindi. Yangilanish natijasida, bosh qomusdagi moddalar soni 128 tadan 155 taga, normalar esa 275 tadan 434 taga oshdi.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining yangi tahriri 2023-yil 1-maydan e'tiboran kuchga kirdi. Bunga 30-aprel kuni bo'lib o'tgan referendum natijasiga ko'ra tegishli qonunning qabul qilinishi asos bo'ldi.

Konstitutsiyaning 1-moddasidagi “O'zbekiston – suveren demokratik respublika” jumlasini quyidagicha o'zgartirildi:

O'zbekiston – boshqaruvning respublika shakliga ega bo'lgan suveren, demokratik, huquqiy, ijtimoiy va dunyoviy davlat.

Boshqaruvning respublika shakli – davlat hokimiyatining oliy organlari xalq tomonidan muayyan mudatga saylanishini anglatadi. Suveren davlat – o'z hududida to'la-to'kis mustaqil hukmronlik va mutlaq yurisdiksiyaga ega bo'lish demakdir.

(Davomi 2-sahifada) >>>

TADBIRKORNI NIMA QIYNAYAPTI?

ekanligi va unga ko'mak zarurligini bildirdi.

- Biz qurilish sohasida faoliyat yuritamiz va tosh maydalash, beton qorishmasi xomashyosi tayyorlash bilan shug'ullanamiz, - deydi “Brokken invest star” mas'uliyati cheklangan jamiyati rahbari Normurod Berdiyev. - Zamonga moslashib, avtomatlashtirilgan tosh maydalash va saralash texnologiyasini keltirish va o'rnatish istagida edik. Buning

uchun 2 milliard so'm kredit va “Tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi”dan 50 foiz kafolat olishda amaliy yordam so'rab murojaat qildim. Murojaatim “Mikrokreditbank” viloyat boshqarmasi tomonidan o'rganib chiqildi va kredit ajratish uchun hujjatlarni rasmiylashtirishni boshladik.

Har bir murojaat bo'yicha mas'ullar biriktirilib, ijrosi nazoratga olindi.

MADANIYAT muassasalaridagi holat o'rganildi

Viloyat hokimi Erkinjon Turdimov viloyatdagi bir qator madaniyat muassasalari hamda teatrlar faoliyati bilan tanishdi.

Viloyat rus drama teatri, O'zbekiston filarmoniyasi viloyat bo'limi, maqom ansambli va qo'g'irchoq teatrida bo'lib, ushbu madaniyat muassasalarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash va takomillashtirish, teatrdamavjud muammo va kamchiliklarni bartaraf etish masalalarini muhokama qildi.

Teatrlarda aniqlangan kamchiliklarni yaqin kunlarda bartaraf etish, tomoshabinlarga yetarli shart-sharoitlarni yaratish yuzasidan mas'ullarga topshiriqlar berildi, aniq vazifalar belgilab olindi.

NUROBOD TOMONLARDA

Tumanning eng olis hududlaridan biri Ag'ron mahallasida oilaviy shifokorlik punkti foydalanishga topshirildi. Ag'ron va Navbahor mahallalarining 6140 nafar fuqarosiga birlamchi tibbiy xizmat ko'rsatuvchi ushbu muassasa qurilishiga 1,6 milliard so'm mablag' sarflandi.

“Chorvador” mahalla fuqarolar yig'ining yangi binosi foydalanishga topshirildi. Bino mebel, kompyuter jamlanmasi va boshqa vositalar bilan ta'minlandi.

O'rtabo'z mahallasidagi 28-umumiy o'rta ta'lim maktabining 180 o'rinli qo'shimcha binosi investitsiya dasturi asosida qurilib, o'quvchilar ixtiyoriga topshirildi. Natijada 600 nafar o'quvchining zamon talablari darajasida ta'lim olishi uchun imkoniyat yaratildi.

Buloqboshi mahallasida 28-davlat maktabgacha ta'lim tashkiloti faoliyati yo'lga qo'yildi. 4,6 milliard so'm evaziga barpo etilgan muassasada mahallaning 90 nafar bolajonlari tarbiyalanadi.

ULAR E'TIBORDAN CHETDA EMAS

Bugun dunyoda taxminan 1 milliardga yaqin nogironligi bo'lgan shaxs istiqomat qiladi. BMT ma'lumotlariga ko'ra, ular dunyodagi eng kambag'al aholining haddan ortiq ko'p ulushini tashkil qilib, ta'lim, mehnat, sog'liqni saqlash hamda ijtimoiy va huquqiy ko'mak kabi asosiy manbalardan teng ravishda foydalana olmaydi.

3-dekabr - Xalqaro nogironlar kuni o'tkazilishi nogironlarning siyosiy, iqtisodiy, madaniy va ijtimoiy muammolariga jamoatchilik e'tiborini jalb qilish, nogironlar qadri, huquqlari va farovonligini himoya qilishga qaratilgan.

Sana munosabati bilan viloyat musiqali drama teatri-da “Inson qadri uchun” xayriya aksiyasi o'tkazildi.

Viloyatdagi davlat va jamoat tashkilotlari vakillari hamda homiylar ishtirok etgan tadbirida so'z olganlar yur-timizda nogironligi bo'lgan shaxslarga alohida e'tibor va g'amxo'rlik ko'rsatilayotganini ta'kidladi.

Xayriya aksiyasida nogironligi bo'lgan kishilarga 163

ta nogironlar aravachasi, 49 ta eshitish moslamasi, 183 dona hassa va qo'ltiqtoyog berildi. Tadbir ishtirokchilari uchun “Boqiy shahar” majmuasiga sayohat uyushtirildi. 250 nafar imkoniyati cheklangan shaxslar va ularning

hamrohlari uchun bayram dasturxonini yoziildi.

Xuddi shunday tadbirlar viloyatimizning barcha tuman va shaharlari, muassasalar hamda korxonalarida ham bo'lib o'tdi.

Jumladan, Narpay tumani hokimligi tashabbusi bilan 25 nafar imkoniyati cheklangan shaxsga aravacha, qo'ltiqtoyog, hassa, eshitish moslamasi va boshqa reabilitatsiya vositalari topshirildi. Xonadonlariga borilib, muammolari o'rganildi, oziq-ovqat mahsulotlari tarqatildi.

Samarqand imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ixtisoslashtirilgan kasb-hunar maktabida o'tkazilgan tadbirida Samarqand tumani hokimligi, sektor rahbarlari hamda hamkor tashkilotlar tomonidan maktabning 246 nafar o'quvchisiga sovg'a-salomlar ulashildi.

Samarqand agroinnovatsiya va tadqiqotlar instituti-da “Hech kim mehr va e'tibordan chetda qolmasin!” shiori ostida tadbirlar uyushtirildi. Nogironligi bor talabalar moddiy rag'batlantirilib, namunali xulqi va a'lo baholarga o'qiyotganligi uchun ularning ota-onalariga tashakkurnomalar, esdalik sovg'alari topshirildi.

Rahimjon NORJIGITOV.

TINCHLIGIMIZ KAFOLATLANGAN

Konstitutsiya kuni oldidan

O‘zbekiston Respublikasini himoya qilish O‘zbekiston Respublikasi har bir fuqarosi-ning burchidir. Fuqarolar qonunda belgilangan tartibda harbiy yoki muqobil xizmatni o‘tashga majburlirlar.

Bosh qomusimizning fuqarolar burchlari nomli boshining so‘nggi moddasi ayni shu tarzda qayd qilingan. Bu borada amalda nima qilinyapti? Muddatli va safarbarlik chaqiruvi rezer-vidagidan boshqa bir shakl-da harbiy xizmat ko‘nikma-larini egallash mumkinmi? Odatda bu savollar-ga ko‘pchiligimizda javob bo‘lmasligi mumkin. Shu bois hamkasblarimizning yaqinda Sazog‘on dala o‘quv maydonida o‘tkazilgan yig‘indan olgan taassurot-lari yuqoridagi savollarga javob bo‘lishi mumkin. Chunki unda institutimiz o‘qituvchilaridan 3 nafari yig‘in ishtirokchilari bilan mashg‘ulotlar davomida

aloqa, taktik-tibbiy, harbiy sport hamda otish tayyor-garliklaridan o‘tib, o‘z bilim va ko‘nikmalarini yanada mustahkamladi. Eng muhimi, operativ, safarbarlik, axloqiy-ruhiy, tak-tik tayyorgarliklardan o‘tish orqali zamonaviy armiyamiz-da olib borilayotgan islohot-lardan xabardor bo‘ldi. - Mamlakatimiz mudofaa tizimida amalga oshirilayot-gan keng ko‘lamli islohotlar qo‘shinlarning jangovar sa-lohiyati va harbiy-ma‘muriy sektorlar faoliyatini yanada yuksaltirishda muhim omil bo‘lmoqda, - deydi institut oliy matematika kafedra-si o‘qituvchisi, zaxiradagi katta leytenant I.Shukurov. - Markaziy harbiy okrug-

ga qarashli Sazog‘on dala o‘quv maydonida o‘n kun davom etgan intensiv harbiy tayyorgarlik yig‘inida bunga shaxsan guvoh bo‘ldik. Aslida zaxiradagi har-biy xizmatga majburlar ishtirokidagi yig‘inning asosiy maqsadi boshqaruv organ va qo‘shinlar bilan boshqarma va bo‘linmalari orasida harbiy harakat-larda hamkorlik darajasini tekshirishdan iborat edi. O‘n kunda shaxsiy tarkib-ning shayligi, zamonaviy qurol-aslahalarni boshqarish hamda ularga texnik xizmat ko‘rsatish bo‘yicha zarur nazariy va amaliy bilimlarga ega bo‘ldik.

Ma‘mura ESHQULOVA, SamISI bo‘lim boshlig‘i.

Samarqandda 24 soat ishlaydigan shtab qayerda?

Har yili kuz-qish mavsumiga tayyorgarlik ko‘rish va uni talofatsiz o‘tkazish maqsadida barcha shahar va tumanlarda hokim o‘rinbosari boshchiligidagi maxsus shtablar tashkil etiladi.

Viloyat hokimining 2023-yil 9-noyabrdagi far-moyishiga asosan, viloyat hududida 10-noyabrdan ijtimoiy soha obyektlarini va turarjoy binolarini isit-ish mavsumi boshlandi hamda shahar va tumanlar hokimliklari, kommunal soha korxonalarida shtab-lar tashkil etilgan. Biroq tizimda bu yil ancha o‘zgarish bo‘lgan. Endi bu shtablar hokimiyatlarda emas, balki sha-har va tuman ichki ishlar bo‘limlarida faoliyat olib boryapti.

- Samarqand shahar hokimligida kuz-qish mavsumida yuzaga keladigan ayrim noqulaylik va muammolarni tezkor bartaraf etib, aholiga qulay shart-sharoitlarni yaratish hamda yanada sifatli xizmat ko‘rsatish maqsadida har yili shtab tashkil qilinadi, - deydi Samarqand shahar hokimligi yetakchi mutaxassisi Bahodir Ergashev. - Joriy yilda bu shtablar ichki ishlar bo‘limlarida faoliyat yuritmoqda. Yoqilg‘i-energiya resurslaridan foy-dalanish ustidan davlat nazoratini samarali tashkil etish va muvofiqlashtirish bo‘yicha shahar shtabi Samarqand shahar ichki ishlar organlari faoliyatini muvofiqlashtirish boshqarmasida tashkil etiladi. Buning uchun Samarqand shahar ichki ishlar boshqarmasida maxsus xona ajratilib, zarur jihozlar, kompyuter va aloqa vositalari bilan ta‘minlandi. - Yangi tashkil etilgan shtabda “Hududgiz Samarqand” gaz ta‘minoti filiali, viloyat hududiy elektr tarmoqlari korxonasi, “Samarqand suv ta‘minoti” MCHJ vakillari kelib kecha-kunduz navbatchilik qilishmoqda, - deydi yoqilg‘i-energiya resurslari-dan foydalanish ustidan davlat nazoratini samarali tashkil etish va muvofiqlashtirish bo‘yicha shahar shtabi rahbari Eldor Rahmatov. - Aholidan tur-li sohalar bo‘yicha murojaatlar bo‘lyapti. Shtab faoliyatini boshlagandan shu kunga qadar 91 nafar fuqaro tomonidan murojaat kelib tushdi. Shundan 38 kishi tabiiy va suyuq yilgiz gaz ballonlari xususida murojaat qilgan bo‘lsa, 2 nafar hamshahrimiz ichimlik suvi va suv oqova, 51 nafar fuqaro elektr energiyasi uzilishi tufayli kelib chiqqan muammolar xususida murojaat qildi. Shahar va tumanlarda kommunal sohadagi tash-kilotlarda ham 24 soatlik navbatchilik tashkil etilgan. Hurmatli fuqarolar, sizda kommunal xizmatlar yuzasidan savol va muammolar bo‘lsa, quyidagi telefon raqamlari orqali Samarqand shahar shtabi-ga bog‘lanishingiz mumkin: (66) 234 95 16; (66) 234 95 17. **Dilmurod TO‘XTAYEV.**

**BU
FAKT!**

Viloyat statistika boshqarmasi ma'lumotiga ko'ra, 2023-yilning yanvar-oktabr oylari yakuni bo'yicha kiyim ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 2,7 foiz, fizik hajm indeksi 101,6 foizni, ishlab chiqarish hajmi esa 678,0 milliard so'mni tashkil etdi.

Keyingi kunlarda aholi orasi-da shamollash, gripp yana avj oldi, hatto koronavirus yana qaytalayaptimi, degan savollar ham paydo bo‘lmoqda. Xo‘sh, bu masalada mutaxassislar nima deydi? Shamollash nega juda og‘ir o‘tmoqda? Shu savollar bilan viloyat ftiziatriya va pulmonologiya markazi shifokorlariga murojaat qildik.

Kuz-qish oylari ko‘pchilik shamol-lash yoki grippdan aziyat chekadi. Gripp har doim tarqalish tezligi va yetarlicha e‘tibor bo‘lmaganda, og‘ir asoratlarga olib kelishi bilan ma‘lum bir muolajalarni talab etadigan xastalik. Buning ustiga, koronavirus infeksiyasi xavfi har daqiqa ehtiyot bo‘lish, o‘zini asrashni taqozo etmoqda. Dunyo yaqin yillarda kasallik alomatlari gripp bilan qariyb bir xil, ammo asoratlari juda og‘ir kechgan koronavirus xastaligini boshidan o‘tkazdi. Uning aso-ratlari nechog‘lik ekanligi bugungi kunda fanga noma‘lum. U inson immunitetiga salbiy ta‘sir ko‘rsatgan va qaysidir ma‘no-da organizmni kuchsizlantirgan bo‘lishi ehtimoldan xoli emas. Shuning uchun nafaqat kuz-qish oylarida, balki yil bo‘yi aholi o‘z salomatligiga e‘tibor berishi, ayniqsa, organizmning immun tizimini oshirish uchun muhim bo‘lgan amallar-ni bajarib borishi lozim. Bu esa asosiy o‘zgaraydigan qoidalar, ya‘ni vitaminli mahsulotlarni doimiy ravishda iste‘mol qilish, jismoniy mashqlarni kanda qilmaslik va boshqalar. Afsuski, keyingi yillarda tabiiy mahsu-lotlarni iste‘mol qilishdan tobora uzo-

Kun mavzusi

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

Yangi Konstitutsiyaning 154-moddasi bilan 1-moddada-gi qoidalarini qayta ko‘rib chiqish mumkin emas, deb bel-gilandi. Xuddi shuningdek, 154-moddaning ikkinchi bandi ham qayta ko‘rib chiqilishi mumkin emas. Boshqacha aytganda, bu norma – O‘zbekiston hech qachon demokratiyadan voz kechmasligi, huquqiy dav-latchilikka sodiqligi, monarxiyaga yoki islomiy respublikaga aylanmasligini nazarda tutadi. Konstitutsiyada insonning shaxsiy huquqlari va erkin-liklari kafolati eng ilg‘or xalqaro standartlarga muvofiq kuchaytirildi.

YANGILANGAN KONSTITUTSIYA BILAN MUKAMMAL JAMIYAT SARI

Inson huquq va erkinliklarini ta‘minlash davlatning oliy majburiyati etib belgilandi. Inson va davlat organlari o‘rta-sida yuzaga keladigan noaniqliklar inson foydasiga talqin qilinishi, huquqiy ta‘sir choralari qonuniy maqsadga eri-shish uchun yetarli va mutanosib bo‘lishi kerakligi belgi-landi. Ushbu qoidalar inson huquqlari ustuvorligini ta‘min-laydi, davlat idoralarining o‘z vazifalarini inson huquqlariga rioya qilgan holda amalga oshirishda mas‘uliyatini oshiradi hamda insonga me‘yoridan ortiq huquqiy ta‘sir choralari qo‘llanilishining oldini oladi. Konstitutsiyada mulk daxlsizligi va u bilan bog‘liq huquqlarning ta‘minlanishi davlat tomonidan kafolatlanishi, mulkiy huquqlarni cheklash faqat sud qarori asosida bo‘lishi mustahkamlandi. Bundan tashqari, Konstitutsiyaga advokaturaga bag‘ishlangan alohida bobning kiritilishi sud hokimiyati, prokuratura organlari qatorida odil sudlovning muhim tarkibiy qismi sifatida advokaturaning huquqiy ma-qomi belgilanishiga xizmat qildi. Ushbu maqsadga erishish uchun isonning sha‘ni va qadr-qimmati daxlsizligi, davlat organlari tomonidan huquqiy ta‘sir choralari mutanosiblik prinsipiga asoslanishi va qonunlarda nazarda tutilgan maqsadlarga erishish uchun yetarli bo‘lishi kerakli belgilangan. Aybsizlik prezumpsiyasi yanada kuchaytirildi. Jumladan, ilgari shaxsning ishi sudda ko‘rib chiqilib, uning aybi aniqlanmaguncha u aybsiz hisoblangan bo‘lsa, endilikda sudning qonuniy kuchga kirgan hukmi bilan aniqlanmaguncha u aybsiz hisoblanishi mustahkamlanadi. Konstitutsiyada insonning shaxsiy huquq va erkinliklari kafolati eng ilg‘or xalqaro standartlarga muvofiq kuchay-tirildi. Xususan, shaxsni sud qarorisiz 48 soatdan ortiq muddat ushlab turilishi mumkin emasligi, ushbu muddat ushlab turish qonuniyligi va asosiligi sudda isbotlanma-sa, shaxs darhol ozod qilinishi (“Xabeas korpus” instituti) hamda shaxsni ushlab turish chog‘ida uning huquqlari va ushlab turilishi asoslari unga tushunarli tilda tushuntirilishi kerakligi (“Miranda qoidalarini”, shuningdek, ayblanuvchi va sudlanuvchilarga o‘ziga qarshi ko‘rsatma bermaslik, ya‘ni “sukut saqlash” huquqi belgilandi. Ushbu qoidalar shaxsiy erkinlik daxlsizligini va insonlarni noqonuniy hibsga olishga yo‘l qo‘ymaslikni kafolatlaydi. Ilk marotaba yozishmalar, telefon orqali so‘zlashuvlar, pochta, elektron xabarlar va boshqa xabarlarini sir saqlash huquqi faqat sudning qaroriga asosan cheklanishi mum-kinligi belgilandi. Ilgari ushbu vakolat prokurorga tegishli bo‘lib, uning sudlarga o‘tkazilishi shaxs daxlsizligi va kons-titutsiyaviy huquqlarini ta‘minlashda tub burilish bo‘ldi.

SHAMOLLASH NEGA OG‘IR O‘TYAPTI?

qlashib boryapmiz. Deylik, mayiz qimmat deymiz-u, lekin undan ikki baravar qim-matroq, qolaversa, zararli sanoat shirin-liklari bilan dasturxonimizni to‘ldiramiz. 30 daqiqa vaqtimizni shunchaki sayr, pyoda yurishga qizg‘anamiz-u, ammo soatlab serial tomosha qilishni kanda qilmaymiz. Vaholanki, organizm shu kabi amallar bilan chiniqutirilsa, u shamollashni ham yengil o‘tkazadi. Koronavirus inson organizmiga qanday ta‘sir o‘tkazgani hamon noma‘lum bo‘lgan bir paytda, biz salomatligimizni shunday, o‘z holiga tashlab qo‘ya olmaymiz. Aks holda, oddiy shamollashni ham kuchli ukol-dorilar bilan davolashga to‘g‘ri kelmoqda. Va bugun shunday bo‘lyapti ham.

Shamollash kasalliklaridan yetarli darajada davolanmaganda, og‘ir respi-rator asoratlar rivojlanishi va o‘pkaning surunkali kasalliklari, masalan, pnev-moniyani kuchaytirishi mumkin. Zotiljam (pnevmoniya) o‘pkaning o‘tkir yoki surunkali yallig‘lanishi kasalligi sirasi-ga kiradi. Nafas olish a‘zolari xastaliklari ichida tez-tez uchraydi, aksariyat hollarda o‘pka to‘qimalaridagi alveola, oraliq to‘qi-ma, mayda kapillyar qon tomirlari yal-lig‘lanadi. U burun, tomoq, bronx kasal-liklarining ikkilamchi asorati sifatida ham paydo bo‘lishi mumkin. Xastalik ko‘proq yosh bolalar va keksalarda uchraydi, ammo bu boshqa yoshdagilarda kuzatil-maydi, degani emas. Bemor o‘z vaqtida, to‘g‘ri va samarali davolansa, undan asorat qolmaydi. Agar har xil bahonalarni

pesh qilib, davolanishdan qochsa yoki noto‘g‘ri davolansa, turli asoratlar yuzaga keladi. Afsuski, hatto nimjon va immun tizimi past odamlar vafot etishi ham mumkin. Viruslar, gripp, paragripp, korona-virus va boshqalar ham zotiljam ka-salligiga sabab bo‘lishi mumkin. Biroq zotiljam kasalligiga 50-57 foiz holatlarda pnevmokokklar sabab bo‘ladi. O‘tkir resperator kasalliklar, gripp va korona-virus keltirib chiqaradigan zotiljam esa epidemiya, hatto pandemiya sifatida avj olishi mumkin. Bu vaziyatda aksariyat holatlarda unga mikroob qo‘shiladi va kasallik shu tariqa og‘irlashadi. Shifokor agar kasallik chaqiradigan infeksiya manbaini yaxshi va mukam-mal bilmas ekan, u faqat dori-darmon-ning quli bo‘lib qolaveradi. O‘tkir zotiljam kasalligi har qanday yoshdagi odamda kuzatiladi. Ayniq-sa, sovuqda yupun kiyinadigan, zax va yelvizakda qolganlar ko‘p chalinadi.

Shaxs qarindoshlarining sudlanganligi asosi bilan huquqlari cheklanishi mumkin emasligi qat‘iy belgilanishi inson o‘zining yaqinlari yo‘l qo‘ygan xatolar uchun javob bermasligini ta‘minlaydi. Shuningdek, odil sudlovga erishish darajasini oshirish va sudylar mustaqilligini ta‘minlashga qaratilgan qoidalar kiritildi. Bundan tashqari, sudning qayta tashkil etilishi yoki tugatilishi sudyani lavozimidan ozod etish uchun asos bo‘lmasligi belgilandi. Sud hokimiyatining chinakam mustaqilligini ta‘minlash maqsadida Sudyalari oliy kengashining barcha a‘zolarini Senat tomonidan saylash tizimi kiritildi. Konstitutsiyada sud hokimiyatining chinakam mus-

taqilligini ta‘minlash va sud tizimi faoliyati samaradorligini oshirish bo‘yicha normalar mustahkamlandi. Fuqarolarga sud tomonidan o‘ziga nisbatan qo‘llanilgan qonunning Konstitutsiyaga muvofiqligi to‘g‘risida Konsti-tutsiyaviy sudga murojaat qilish huquqining berilishi fuqa-rolarning o‘z huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish uchun yangi mexanizm hisoblanadi. Yuqoridagilardan tashqari, Konstitutsiyaga boshqa ko‘plab normalar ham qo‘shildi, jumladan: · O‘zbekistonda o‘lim jazosi taqiqlanadi; · agar shaxsning o‘z aybini tan olganligi unga qar-shi yagona dalil bo‘lsa, u aybdor deb topilishi yoki jazoga tortilishi mumkin emas; · qonunni buzgan holda olingan dalillardan odil sud-lovni amalga oshirish chog‘ida foydalanishga yo‘l qo‘yil-maydi; · har kim o‘z shaxsiga doir noto‘g‘ri ma‘lumotlarning tuzatilishini, o‘zi to‘g‘risida qonunga xilof yo‘l bilan to‘plan-gan yoki huquqiy asoslarga ega bo‘lmay qolgan ma‘lumot-larning yo‘q qilinishini talab qilish huquqiga ega. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi mamlakatning butun hududida oliy yuridik kuchga ega, to‘g‘ridan-to‘g‘ri amal qiladi va yagona huquqiy makonning asosini tashkil etadi. Konstitutsiyaning to‘g‘ridan-to‘g‘ri amal qilishi fuqaro-larga nafaqat qonunlar, balki bevosita Konstitutsiyadagi normalarga ham asoslangan holda ish olib borishga, xusu-san, sudga murojaat qilishga imkon beradi. Inson bilan davlat organlarining o‘zaro munosabatlarida yuzaga keladigan qonunchilikdagi barcha ziddiyatlar va noaniqliklar inson foydasiga talqin etiladi. Ijtimoiy munosabatlari cheksiz shakllarga ega, ularni normativ-huquqiy hujjatlarda to‘liq kodifikatsiya qilib chiq-ish amalda imkonsiz. Endilikda qonunchilikda aniq belgilab qo‘yilmagan masalalarda ziddiyat yuzaga kelsa, masala davlat emas, inson foydasiga hal etiladi. Bundan tashqari, turli hujjatlarni yuritishda davlat organ-lari tomonidan xato-kamchilik o‘tgan taqdirda, masalan, pensiya tayinlashda tegishli hujjatlar bazadan topilmay, noaniqlik yuzaga kelganida ham vaziyat fuqaro foydasiga hal etilishi kerak. Yangi Konstitutsiyamiz yangi marralar sari shijoat bilan intilayotgan jamiyatimizning buguni va kelajagini belgilab beruvchi mukammal hujjat bo‘ldi.

Olim HAYITOV, Samarqand viloyati sudi raisi.

Kasallik to‘satdan boshlanib, bemorning harorati 38-39 darajadan oshadi, eti uvi-shadi, sovuq qoladi, qaltirab, ko‘p terlaydi. Dastlab quruq, keyin balg‘amli nam yo‘tal boshlanadi. Bu davrda bemorning ko‘krak qafasi sanchib og‘riydi. Nafasi qisilib, havo yetishmaslik boshlanadi. Ko‘krak atrofidagi og‘riq yo‘talganda va nafas olganda kuchayadi. Labi, burni va qulog‘i terisi biroz ko‘karadi. Hat-to og‘iz va burni terisi atrofiga mayda pufakli toshma (uchuq) chiqadi. Ko‘krak qafasidagi og‘riq bemorning bir zaylda nafas olishiga yo‘l qo‘ymaydi. Bemor tez-tez, chala nafas olishga harakat qiladi. Hatto shilliq balg‘amga biroz qon qo‘shilishi mumkin. Hadeb yo‘talaverish uning tinkasini quritadi. Bemorlar tana harorati ko‘tarilgan-da uyda qolishi, ko‘p suyuqlik ichishi, vitamin va oqsillarga boy ovqatlarni, meva va sabzavotlarni iste‘mol qilishi kerak. Kasallikning oldini olish chora-tadbirlari aholi va jamoatchilik kundalik hayotiga keng tatbiq etilishi lozim. Buning uchun tanani chiniqutirish, oqsil va vitaminlarga boy ovqatlarni o‘z vaqtida iste‘mol qilishi zarur. Tomoq, burun va bronxlardagi har xil yallig‘lanish kasalliklarining oldini olish, ayniqsa, o‘tkir bronxit va zotiljamni o‘z vaqtida davolash, kasallikni keltirib chiqaradigan omillar, tamaki, nos che-kish, sovuq kunlari yengil-yupun yurish, muzlatkichdan sovitilgan gazli, shakarli suyuq ichimliklarni ichish man qilinadi. Asosiysi, grippga chalinganda ham iloji boricha shifokor maslahati asosida davolanishi lozim. **Abduvaliy ASHUROV, viloyat ftiziatriya va pulmonologi-ya markazi bo‘lim boshlig‘i. Sojida XOLMAMEDOVA, markaz shifokori.**

Soliq tushumlarini oshirishda nimalar muhim?

Buning uchun Toyloqda qanday tajriba qo'llanilyapti?

Toyloq tumani o'tgan yil viloyatda eng yaxshi soliq tushumlari undiruvchi tumanlardan bo'ldi. 28 ming gektar maydon va 218 ming aholi istiqomat qiladigan kichik hududda ishlar qanday tashkil etilgan, ular bunday natijaga qanday erishdi? Qarzdorlikni kamaytirish va tushumlarini oshirish borasida tizimda nima o'zgarishlar bo'ldi?

- Tumanimizda 44 mingdan ortiq yer, mol-mulk solig'i to'lovchi jismoniy shaxs bor, - deydi tuman soliq inspeksiya-si boshlig'i Shuhrat Sharipov. – Hududga biriktirilgan inspektorlarimiz tuman kadastr bo'limi xodimlari bilan birgalikda yer, mol-mulk soliqlarini undirish tizimi yo'lga qo'yildi. Ya'ni, har bir soliq to'lovchi bilan ish olib borildi, hatto sud orqali undiruvlar bo'ldi. Natijada 2-3 karra soliq to'lovchilar deyarli qolmadi, boqimandalik kamaydi, tuman soliq to'lovlarida toza hududga aylandi. Bundan tashqari, tumanda 1800 nafar yakka tartibdagi tadbirkor va 3050 ta yuridik korxona faoliyat yuritadi va tadbirkorlar soni o'sishda davom etmoqda. Misol uchun, joriy yil boshidan 20-noyabrgacha yakka

tartibdagi tadbirkorlar soni 120 ta (8 foiz)ga, korxona va tashkilotlar soni 32 ta (1,24 foiz)ga ko'paydi.

Joriy yil uchun tumanimizga 112 milliard 507 million so'm soliq tushumlari undirish rejasi belgilangan bo'lsa, hozirgacha qariyb 99 milliard so'mga yaqin, ya'ni 88 foiz tushum ta'minlandi. Birgina noyabr oyidagi 8,9 milliard so'mdan 20 kunda 8,6 milliard so'm tushum (oylik reja-ning 96 foizi) ta'minlandi.

Yer va mol-mulk solig'i bo'yicha shu oyda 3 milliard 110 million so'm nazorat raqami berilgan bo'lsa, hozirgacha 68 foiz tushum ta'minlandi. Bu ko'rsatkich viloyat bo'yicha 28 foizga, boshqa eng yaxshi ko'rsatkichdagi tumanlarda 40 foiz atrofida bajarilgan. Bunga yuqorida

aytganimdek, tumanda soliq shaffofligi ta'minlangani tufayli erishyapmiz.

Kuzatuvlarga ko'ra, avvalgi kvitansiya tizimidan voz kechilib, har bir soliq inspektori to'lov terminalari bilan ta'minlangani soliq tushumlari o'z vaqtida hisobga tushishi imkoniyatlarini oshirdi. Shu bilan birgalikda, aholi orasida soliqlarni idoraga kelib to'lab ketishga odatlanganlar bor. Lekin haqiqatda nochor, kam ta'minlangan oilalarning yillar davomida to'lanmagan yer va mol-mulk soliq qarzdorliklari mavjud.

- Soliq qarzi 10 million so'mdan oshgan fuqarolar bilan o'zim shug'ullanaman, 5-10 milliongacha qarzdorlar bilan o'rinbosarim shug'ullanadi, - deydi Sh.Sharipov. - Bu borada olib borilgan ishlar natijasida bir kunda 488 million so'm tushum ta'minlandi. Yil yakuniga-cha jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer solig'idan to'lanmagan yana 3,2 milliard so'm to'lovini undirish choralari ko'rilmogda.

Soliq tushumlarining katta qismi tadbirkorlik subyektlaridan tushadi. Shuning uchun korxonalarining kunlik nazoratini olib borish, ularning tovar aylanmasini nazorat kassa mashinalari orqali o'tkazish, mablag'ning hisob raqamiga tushirish choralari ko'ryapmiz, ya'ni pulning bank orqali aylanishini ta'minlayapmiz.

O'ktam XUDOYBERDIYEV, “Zarafshon” muxbiri.

Omborxonalarda don va dukkakli mahsulotlarning asosiy zararkundasi bu - Kapr qo'ng'izi hisoblanadi. Bu qo'ng'iz makkajo'xori, bug'doy, arpa va boshqa don mahsulotlari hamda mosh, no'xat, loviya va turli xil dukkakli ekinlarning urug'i bilan oziqlanadi. Bu qo'ng'iz ko'plab mamlakatlar tomonidan karantin osti hasharoti sifatida tan olinagan.

KAPR QO'NG'IZI — omborxonalar kushandasi

Qo'ng'iz karantin zonasidan tashqariga chiqqa olmaydi, chunki u uchmaydi. Biroq uni yashash joylaridan, masalan, don va boshqa mahsulotlar bilan birga tashish mumkin. Qo'ng'iz zararlagan mahsulotlar xavfli bo'lib, zaharini mahsulotga chiqaradi va u kukunga aylanadi. Bunday mahsulotlar bilan chorva mollari bog'ish mumkin emas, qo'ng'izning zahri hayvonlarning oshqozon shilliq pardasini shikastlaydi.

Xo'sh, ushbu zararkunandaga qarshi qanday chora-tadbirlar olib borilmoqda?

Bugungi kunda viloyatimizning barcha shahar va tumanlarida joylashgan korxonalar hamda tashkilotlar omborxonalarida mahsulotlar ushbu zararkunandadan himoyalaniib, tozalanmoqda. Qolaversa, turli xil qadoqlash materiallariga ham zarar yetkazishi inobatga olinib, import va eksport qilinayotgan mahsulotlar fitosanitar nazoratdan o'tkaziladi. Karantin obyekti nazorat jarayonida aniqlansa,

mahsulotlarning kirishi va chiqishini taqiqlash, shuningdek, o'simlik mahsulotlarini yoqish, fumigatsiya va boshqa dezinfektsiya usullari qo'llaniladi.

Baxtigul G'ANIYEVA, viloyat o'simliklar karantini va himoyasi boshqarmasi axborot xizmati rahbari.

MO'L-KO'LCHILIKDA, BOY-BADAVLAT YASHASHNI XOHLASAK...

(Oxiri. Boshlanishi o'tgan sonlarda).

Marks kapitalist ixtiyoridagi shaxsiy mulkni musodara qilish, kuch bilan tortib olish (ekspropriatorlarni ekspropriatsiya qilish), pirovard natijada, uni ishchi-proletar sinfi foydasiga taqsimlab berish yo'li bilan jamiyatda ijtimoiy adolat o'rnatish g'oyasini ixtiro qildi. Lekin ushbu tadbir o'zining mazmun-mohiyati jihatidan jamiyatda sotsial adolat o'rnatish tamoyillariga zid bo'lib, adolatlarning o'rnatilishiga emas, aksincha, uning qo'pol tarzda, o'taketgan adolatsizlik bilan buzilishiga olib keldi. Mantiqiy dalillar:

Birinchiidan, kapitalistning shaxsiy mulki uning ko'p yillar davomida ijtimoiy ishlab chiqarishni uzluksiz rivojlantirishga, el-yurt dasturxonini noz-ne'matlar bilan to'ldirishga, ijtimoiy ishlab chiqarishni tashkil etishda noyob tadbirkorlik qobiliyat sohibi sifatida qo'shgan hissasi uchun, shaxsiy daromadini taqsimlashda o'z iste'molini cheklab, jamg'arishga katta moyillik bildirganligi uchun, iqtisodiy resurslardan foydalanishda ortiqcha isrofgarchiliklarga yo'l qo'ymay, ishlab chiqarish jarayonlarida tejamkorlik tamoyillariga qat'iy rioya qilganligi uchun jamiyatning unga foyda shaklida in'om etgan, kechib bergan o'ziga xos mukofoti. Hozirgi zamon iqtisodiyot nazariyasi Karl Marks o'z vaqtida revolyutsion to'ntarish orqali, kuch bilan jamiyatda sotsial adolat o'rnatish muammosining yechimini ancha madaniylashgan, evolyutsion yo'llarini izlab topdi va amaliyotga muvaffaqiyatli joriy etdi. Bu ham bo'lsa, erkin bozor iqtisodiyoti va keskin raqobat sharoitida yaratilgan milliy daromadni davlat budjeti yordamida qayta taqsimlash orqali (milliy daromadning ikkilamchi taqsimoti) aholining kam daromadli, iqtisodiy madadga muhtoj qatlamlarini, kambag'allarni moddiy qo'llab-quvvatlash tizimi.

Ikkinchiidan, Karl Marks ta'limotining inqirozga yuz tutishi sabablaridan yana biri – uning uzoq ke-lajakni oldindan ko'ra bilmaganligida, deb o'ylaymiz. Marksning revolyutsion yo'l bilan sotsializmga o'tish g'oyasi amaliyotga joriy etildi: 1917-yilda chor Rossiyasida revolyutsiya g'alaba qozondi, proletar diktaturasi o'rnatilib, kapitalistlarning mulki musodara qilindi. Kapitalistlarning mulki davlat mulki, umumxalq mulki, deb e'lon qilindi. Lekin buyuk nazariyotchi taxmin qilgan, mo'ljalga olgan iqtisodiy mo'jiza amalda sodir bo'lmadi, ya'ni milliy daromadning jamiyat a'zolari orasida o'zaro tenglik, moddiy manfaatdorlik tamoyillari asosida “Har kimdan – qobiliyatiga yarasha, har kimga – mehnatiga yarasha” taqsimotini ta'minlash g'oyasi amalda o'z isbotini topmagan og'zaki shiorga aylanib qoldi. Kapitalistlarning ishchi va dehqonlarga sof tekinga tushgan, revolyutsiya oqibatida o'z egasidan judo bo'lgan shaxsiy mulki qadrsizlandi, unga egalik qilish, uni tasarruf etish, undan foydalanish va natijalarini o'zlashtirish munosabatlarini shakllantirishda jiddiy, g'ayriiqtisodiy xato va kamchiliklarga yo'l qo'yildi. Ishchi-dehqonlar egasiz qolgan mulkni asrab-avaylab, ko'paytirish haqida g'amxo'rlik qilish o'rniga, undan imkon qadar ko'proq foydalanib qolish, o'ziga tegadigan qismini ko'paytirish payida bo'ldilar. Boz ustiga, oddiy ishchi yoki dehqonning mulkdan samarali foydalanish tajribasining yo'qligi, uni ishlatish va undan foydalanish ko'nikmalarining hali shakllanmaganligi iqtisodiy ishlab chiqarish sur'atlarining keskin pasayib ketishiga sabab bo'ldi. Eng dahshatlisi, oldingi mulkdorlarda uzoq yillar davomida shakllangan mulkka egalik qilish madaniyati inkor etildi, uning o'rniga mulkka nisbatan tug'ma immuniteti zaif, ochko'zlikda kapitalistlardan chandon o'tib ketgan yangi, oddiy ishchi va dehqonlardan tarkib topgan mulkdorlar sinfi qatlami paydo bo'ldi. Nega yo'qchilik azob-uqubatlardan ezilib, taqdir taqozosi bilan bor shaxsiy mulkni qo'lga kiritgan, mulk egasiga aylangan yangi mulkdorlar milliy daromad taqsimotida sotsial adolat tamoyillarini o'rnatma olmadi-lar? Chunki ularning mulkiy munosabatlarga nisbatan xulq-atvori, dunyoqarashi ham xuddi oldingi mulkdorlardagi singari, Marksning sxolastik nazariyalari asosida

emas, balki insonning iste'molga bo'lgan hayotiy ehtiyojlari asosida shakllanadi.

Yuqoridagi tafsilotlarning bayonini biz Marks ta'limotini tanqid qilish yoki ushbu nazariya kishilik jamiyati ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotiga negativ ta'sir ko'rsatganligini isbotlab berish maqsadida keltirganimiz yo'q. Asosiy maqsad – yuqorida qayd etilgan tanqidiy fikr-mulohazalar yordamida inson iqtisodiy tafakkurining cheksiz imkoniyatlarini, kuch-qudratini, hattoki u soxta bo'lgan taqdirda ham, millionlab kishilarni revolyutsion to'ntarish sari yetaklab borishi ham mumkinligini qayd etmoqchimiz.

Uchinchi misol

Iqtisodiy tafakkurning inson hayotidagi rolini alohida individ misolida ham izohlab berish mumkin. Masalan, taqdir taqozosi bilan orolda yakka o'zi qolib ketib, o'zining aql-zakovati bilan og'ir iqtisodiy sharoitda zaruriy ehtiyojlarini qondirish va jon saqlab, tirik qolish Robinzon Kruzoda mujassam bo'lgan kuchli iqtisodiy tafakkurning amaliy natijasi. Aynan kuchli iqtisodiy tafakkur uni o'lim changalidan qutqarib qoldi. Kemaning halokatga uchrashidan oldingi davrda Kruzo o'z ongida shakllangan iqtisodiy bilim va ko'nikmalarga tayanib, uni ijodiy rivojlantirib, yakka o'zi, hech kimning chetdan yordam-siz, zaruriy ehtiyojlarini qondirish, halokatli iqtisodiy vaziyatdan chiqish imkonini izlab topdi. Kimsasiz orolda kognitiv iqtisodiy tafakkur yordamida o'z hayoti uchun kurashdi, bug'doy ekib, yetishtirib, echki sog'ib kun kechirdi. Agar Robinzon Kruzoning ongida o'z aksini topgan, oldindan shakllangan iqtisodiy bilim va hayotiy tajriba bo'lmaganda edi, agar u ushbu bilimlarni favqulodda yuzaga kelgan murakkab vaziyatga moslab, bata-mom yangi darajalarga ko'tarish iqtisodiy qobiliyat sohibi bo'lmaganda edi, hayot bilan xayrlashishi muqarrar edi.

Xulosa o'rnida

Ushbu dolzarb muammoning yechimi sifatida yurtimizda aholi iqtisodiy tafakkurini yuksaltirishga, uni taraqqiyotning bosh omiliga aylantirishga qaratilgan “Iqtisodiy savodxonlik – iqtisodiy yuksalishning bosh omili” shiori ostida safarbarlik e'lon qilishni taklif qilamiz. Aholi barcha qatlamlari uchun ularning iqtisodiy taraqqiyotni jadallashtirishdagi rolidan va imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda, iqtisodiy fikrlash doirasini kengaytirishning samarali chora-tadbirlari va ularni hayotga tatbiq etish mexanizmlari ishlab chiqilishi lozim. Iqtisodiyotda band bo'lganlarning iqtisodiy bilim va ko'nikmalari darajasini, iqtisodiy tafakkur yuritish darajasini baholashning tabaqalashgan ko'rsatkichlar tizimi yaratilishi maqsadga muvofiq. Bundan tashqari, ishchi-xodimlarning iqtisodiy bilimdonligini oshirish borasida erishgan yutuqlarini, ko'rsatgan jonbozlik va tashabbuslarini rag'batlantirishning va ayni paytda, ularning yo'l qo'ygan xato va kamchiliklari uchun javobgarligini oshirishning samarali mexanizmlari o'z yechimini topmog'i lozim. Aks holda, mo'l-ko'lchilikda boy-badavlat yashash borasida ezuq maqsadlarimiz va intilishlarimiz ro'yobga chiqmay qolishi muqarrar.

Agar biz rivojlangan mamlakatlar safidan munosib o'rin egallab, ularning xalqi singari mo'l-ko'lchilikda boy-badavlat yashashni xohlasak, o'z hayotimizda birinchiidan, iqtisodiy ong va iqtisodiy tafakkurning cheksiz imkoniyatlaridan unumli foydalanish zarurligini, shartligini tushunib yetmog'imiz, ikkinchiidan esa, ularning cheksiz imkoniyatlaridan unumli foydalanmog'imiz kerak. Shundagina tabiat (boy tabiiy resurslar) va jamiyat (boy madaniy meros) bizga saxiylik bilan in'om etgan behisob iqtisodiy resurslar mamlakatimizning iqtisodiy qudratini oshirish, ish haqimizni ko'paytirib, dasturxonimizni noz-ne'matlarga to'ldirish, to'kin-sochinlikda boy-badavlat hayot kechirishning kuchli omiliga aylanadi.

M.MUHAMMEDOV, M.PARDAYEV, iqtisod fanlari doktorlari, SamISI professorlari.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'lonlar tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Saidova Zarina Xisravovna notarial idorasida marhum Adilova Alimaga (2022-yil 5-sentabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Saidova Zarina Xisravovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 64-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Narzullayeva Lola Shukurullayevna notarial idorasida marhum Muxtarov Radjabga (2020-yil 10-aprelda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Narzullayeva Lola Shukurullayevna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Nodirabegim ko'chasi, 5/1-uy.

Jomboy tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Mirzayeva Barno Jo'raqulovna notarial idorasida marhum Kudratov Fozilbek Shuxrat o'g'liga (2020-

yil 19-iyulda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Mirzayeva Barno Jo'raqulovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Jomboy tumani Zebuniso ko'chasi, 4-“A” uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasida marhum Djurayev Sanginga (1998-yil 9-avgustda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Mirzo Ulug'bek ko'chasi, 80-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Umarov Akmaljon Shavkatovich notarial idorasida marhum Xusenov Yunusga (2023-yil 2-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Umarov Akmaljon Shavkatovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 17-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Saidova Zarina Xisravovna notarial idorasida marhum Rafiyev Taxirga (1999-yil 3-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Saidova Zarina Xisravovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 64-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Odilxo'jayev Ilyosbek Ilhomjon o'g'li notarial idorasida marhum Ashurov Tursun Xalimovichga (2021-yil 29-iyunda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Odilxo'jayev Ilyosbek Ilhomjon o'g'li notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Narpay ko'chasi, 77-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Saidova Zarina Xisravovna notarial idorasida marhum Xusenov Toxir Raupovichga (2016-yil

23-noyabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Saidova Zarina Xisravovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 64-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Narzullayeva Lola Shukurullayevna notarial idorasida marhum Xudaykulova Xolida Bobobekovnaga (2022-yil 29-sentabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Narzullayeva Lola Shukurullayevna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Nodirabegim ko'chasi, 5/1-uy.

BEKOR QILINADI

“Xalq sug'urta” AJga qarashli XS 0417197 raqamli sug'urta polisi yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

TOPGANGA MUKOFOT!

Fuqaro Ochilova Kamola Rustam qizining O'zbekiston Respublikasi shaxs gu-

vohnomasi (AD 1683772 22.08.2022 yilda IIV 18227 dan berilgan) Samarqand shahri hududida tushirib qoldirilgan. Ushbu hujjatni topganlardan mukofot evaziga qaytarishlarini so'raymiz.

Telefon: +99890-159-34-07.

Samarqand viloyat ichki ishlar boshqarmasidan 2016-yilda Muxammadiev Ilxom Abdumajidovichga berilgan pensiya guvoohnomasi Samarqand shahri hududida tushirib qoldirilgan. Ushbu hujjatni topganlardan mukofot evaziga qaytarishlarini so'raymiz.

Telefon: +99891-547-63-77.

“Zarafshon” va “Самаркандский вестник” gazetalari tahririyati jamoasi tahririyat xodimi Feruza Xoliqovaga otasi **Mahmud USMONOV**ning vafoti munosabati bilan hamdardlik bildiradi.

Samarqand davlat universiteti Biokimyoi instituti jamoasi institut tyutori Habibillo Toshpo'latovga onasi **Tansiq XO'JAYOROVA**ning vafoti munosabati bilan ta'ziya izhor etadi.

FIL AJDAHO AVLODIDANMI?

Yoki Alisher Navoiy asarlarida bagʻrikenglik tushunchasi

Bugungi globalashuv davrida baʼzi bir davlatlar dunyoga hukmronlik davosi bilan tinchlik-osoyishtalikka, kishilik tamadduni rivojiga jiddiy xavf solmoqda. Insoniyat yangi ming yillikka oʻzlikni anglashning yalpi inqirozi sharoitida kirib, nafaqat tabiat va atrof-muhitni, balki oʻzini, umumbashariy qadriyatlar olamini vayron qilmoqda.

Insoniyatning kuch va salohiyatini ijtimoiy hamkorlik va xalqaro hamjihatlikni taʼminlashga yoʻnaltirishda ulugʻ ajdodlar maʼnaviy merosi, xususan, Alisher Navoiy ijodi muhim oʻrin tutadi. Shoir asarlarida maʼnaviyat, maʼrifat, insonparvarlik, bagʻrikenglik kabi ezgu gʻoyalar ustunlik qiladi. Mutafakkir olamdagi mavjud muammo va murakkabliklar yechimini komil inson shaxsida koʻradi va buni asarlarida targʻib qiladi. Shuning uchun ham “Farhod va Shirin” dostonining bosh qahramonini komil inson tipida yaratadi. Uning ilmda, isteʼdodda, jasoratda, kuch-quvvatda kamolga yetishganini har bir harakati, har ishi bilan isbotlaydi. Alisher Navoiy xalqlarni doʻstlikka chorlab, bugungi kundagi kabi ayrim millatlar, xalqlar va davlatlar oʻrtasida yuz berayotgan harbiy-siyosiy mojarolar, birodarkushlik urushlarining oldini olishga chaqiradi. Hazratning asarlaridagi badiiy qahramonlar turli xalq vakillari ekani ham ramziy maʼnoga ega. Shoir oʻzining komil insonga xos axloqiy idealini Chin hoqonligi shahzodasi Farhod, Armaniston malikasi Shirin, arab millatiga mansub Qays, Layli, shuningdek, Yunoniston buyuk farzandlari Suqrot, Arastu, Afлотun singari tarixiy shaxslar obrazlarida ifodalaydi. Bu qahramonlarni birlashtirib turgan omil maqsadning birligi, yaʼni chinakam insoniylik ekanini alohida taʼkidlaydi. Shoir “Lison ut-tayr” dostonining “Maʼrifat vodiysi vasfi” deb nomlangan faslida “maʼrifat yoʻlida Haq (Xudo)ni tanishning yuz tuman yoʻli boʻlib, har bir kimsa oʻz yoʻlidan qatʼiy boradi”, deydi: *Munda solikka tafovut boʻldi fosh, Anga mehrobu munga but boʻldi fosh. Boʻldi oʻz irfoni har kimga sifat, Koʻp tafovut qildi paydo maʼrifat.* Demak, maʼrifat yoʻlida har kimning erishgan ilmi oʻziga sifatdir. Ushbu yoʻldagilar oʻrtasida tafovutlar boʻlsa ham, aslida hammasining maqsadi bir. Ushbu gʻoyani Alisher Navoiy bir guruh koʻzi ojiz insonlarning fil bilan uchrashuvi toʻgʻrisidagi hikoyatida yanada yorqin bayon etadi. Unga koʻra, musofirlik yoki asirlik sababli Hindistonga kelib qolgan bu odamlar oldiga fil keltiriladi. Ular bu bahaybat jonivorni qoʻllari bilan paypaslab, oʻz tasavvurini aytib beradi. Biri filning oyogʻini ushlab, “bu sutun (yogʻoch

ustun) ekan”, deydi, filning qorniga qoʻlini qoʻygan aytadiki, “bu Besutun” (Behustun togʻi), xartumini tutgan “ajdaho avlodidan ekan”, deydi, tishlarini siypalagan kishi “U ikki suyakdan iborat ekan”, deb xitob qiladi. Dumini ushlagan esa uni osilib turgan ilonga qiyoslaydi. Boshini paypaslagan kishi uni bir qoyaning tumshugʻi, deydi. Qulogʻiga qoʻl tekizgan kishi esa “qimirlab turgan ikki yelpigʻich ekan”, deydi. Bu javoblarga quloq solib turgan hind faylasufi “Ularning fil xususidagi tasavvurlari ziddiyatli va tartibsiz boʻlsa-da, har biri oʻz bilganicha soʻz aytdi, ular bildirgan sifatlar bir yerga jam qilinsa, fil haqida muayyan tasavvur hosil boʻladi. Demak, ularning har biri oʻzicha haqdir”, degan xulosaga keladi.

Mazkur hikoyat boshqalarning fikr-mulohazalariga hurmat bilan qarashni, bagʻrikenglikni targʻib etadi. Bundan har kimning oʻzicha haqligi va buning uchun uni ayblash nooʻrinligi, fikrlar, bilimlar jamlikda mohiyatni ochib berishga xizmat qilishi maʼlum boʻladi. Oʻzaro hurmat va bagʻrikenglik tamoyillari jamiyat hamjihatligini taʼminlashda muhim rol oʻynaydi. Insonga tanlash ixtiyori berilgan boʻlsa-da, ushbu tanlovda har doim oʻz manfaatlarini birlamchi deb bilish unda tabiat va jamiyatga nisbatan notoʻgʻri munosabat shakllanishiga olib kelishi mumkin. Inson ijtimoiy munosabatlarga kirishishda maʼnaviy-axloqiy mezonlarni toʻgʻri tanlab, insonparvarlik meʼyorlariga, oqilona tamoyillarga tayansa, hayotiy tanlovlari oʻzining va atrofdagi insonlarning hayotiga ham ijobiy taʼsir koʻrsatadi.

Baxtiyor TURSUNOV,
Imom Buxoriy xalqaro
ilmiy-tadqiqot markazi
ilmiy xodimi.

AYOL SOGʻLOM BOʻLSA, MILLAT BARKAMOL BOʻLADI

Qiz bola taʼsirchan boʻladi. Shuning uchun u oiladagi yaxshi-yomon holatlarni uzoq vaqt esdan chiqarolmaydi. Qanday holatlarda qiz bola ruhan majruh boʻlib qolishi mumkin? Masalan, ota-onaning doimiy janjali, onasining koʻz oʻngida kamsitilishi, kaltaklanishi, yoʻqchilik, yaʼni xohlagan narsani, buyumni olib bermaslik, otasining ichkilikka ruju qoʻyishi, onasi haqida koʻchadan yomon gap eshitishi, doimiy tanbeh eshitishi, tanasida biron nuqson boʻlib, tengdoshlari tomonidan kamsitilishi, ota-onasidan mehr koʻrmasligi...

Bunday muhitda voyaga yetgan qiz oʻziga nisbatan ham, oʻzgalarga nisbatan ham ishonchi boʻlmaydi. Oldiga biron maqsad qoʻya olmaydi, hatto orzu qilishga hayiqadi. Chunki u ruhan ezilgan, oʻzini sahro-dagi yolgʻiz daraxtdек his etadi. Mana, u turmush qurdi, deylik. U beka boʻlgan oilaning, u ona boʻlgan farzandlar holiga voy. Negaki, farzandlari taqdirida ham oʻz taqdiri takrorlanmasligiga hech kim kafolat bera olmaydi.

Agar qiz bola oilada ota-onasining mehriga choʻlgʻonib, tinchosuda muhitda voyaga yetsa, “Sen kuchlisan, qoʻlingdan keladi. Ham-madan aqligim”, degan soʻzlarni eshitib kamol topsa, bu qiz oldiga katta maqsadlarni qoʻya oladi. Oʻziga nisbatan ishonchi kuchli boʻladi va ortida uni yaqinlari qoʻllab-quvvatlab turganini his etadi va shunga monand qadam tashlaydi. Shunda jamiyatimizga oʻziga ishongan, maqsadlari aniq, ruhan kuchli shaxs kirib keladi. Qadimdan xalqimizda bola tarbiyasiga oʻzgacha yondashishgan. Ayniqsa, qiz bolaga qoʻl koʻtarishmagan, ota-ona uning yonida gap talashmagan. Misli kipriklari ustida voyaga yetkazishganki, uning qalbi oʻksib qolishidan xavotir olishgan.

Bolaligimda otamning menga bergan, bugungi kun tili bilan aytganda, motivatsiyasi hayotda koʻp yutuqlarga erishishimga sabab boʻlgan. Oilada yolgʻiz qiz edim, besh nafar ukalarim bor. Qishloq hayoti, ayniqsa, toʻngʻich qizlarning boshi ishdan chiqmaydi. Qiz bola onasining ishlarini qoʻlidan olishi kerak, degan qoida bor. Onam ham bir ogʻirini yengil qilishimni, hech boʻlmasa, ukalarimni ovutib oʻtirishimni xohlaydi.

Otam esa oddiy qurilish firmasida ishlaydi. Menga kitoblar olib kelib, oʻqib, aytib berishimni soʻraydi. Toʻrt-besh qator qofiya, turogʻi yoʻq sheʼrlarimni moʻjizadek qabul qilib, goh Samarqandga, goh Toshkentdagi katta shoirlar yoniga olib borar, yozganlarimni ularga koʻrsatadi. Soʻng, “qizim, sen kitob oʻqi, yoz, qoʻlingdan keladi”, derdi. Yana bir soʻzini hayajonsiz ayta olmayman: “Qizim, sen buyuk boʻlasan”, derdi. Yoʻq, men otam aytganchalik buyuk boʻlmaganim rost. Ammo erishgan har bir yutugʻimda, el ichida ozmi-koʻpmi eshitgan har bir rahmatimda otamning buyuk xizmatlari bor. Hayot sinovlaridan sinmay, kulib, omon chiqishimning boisi otamning ishonchlaridir balki. Bu misolni keltirishimga sabab qizlarimning shunday ruhda ulgʻaytirsak, ularning ruhiyati sogʻlom, kuchli boʻladi. Har bir ota-ona farzandiga umrbod kuchli boʻlib yashashga yetadigan ragʻbatni bera olishi zarur. Aksincha, ota-onalik vazifasini toʻliq bajara olmagan hisoblanadi.

Ayolning ruhan sogʻlomligi uchun xizmat qiluvchi faktorlar haqida qisqacha toʻxtaldik. Endi jismonan sogʻlomligi nimalarga bogʻliqligi haqida soʻz yuritsak.

Ayol kishining sogʻlom boʻlishi faktorlarining ilk bosqichlari oiladan boshlanadi. Albatta, bola jismonan sogʻlom boʻlishi

uchun dastlab toʻgʻri ovqatlanish ratsioniga amal qilinishi kerak. Baʼzida ayrim onaxonlarning “Oʻlmagan bizning jonimiz, oʻnta tugʻib ham voy jonim demabmiz-a”, deganini eshitib qolamiz. Ha, momolarimiz tabiiy oziq-ovqatlar isteʼmol qilishgan, mavsumga qarab kiyinishgan. Bugun aksariyat qizlarimiz oʻqish, ish bahonasida koʻchadagi yarim tayyor ovqatlarni isteʼmol qiladi. Oqibatda vujud kerakli vitaminlardan mosuvo boʻlib, ortiqcha vazn balosiga yoʻliqadi. Oʻrik suvi, qururt, qatiq, talqon, qaymoq, tabiiy sariyogʻ, suzma, quruq mevalar, sut, tuxum kabi momolarimiz isteʼmol qilgan tabiiy mahsulotlar bugungi ovqatlanish ratsionidan chiqib bormoqda.

Iliging toʻla boʻlsa, kasal boʻlmaysan, derdi momolar. Ayniqsa, homilador kelinlar farzandini qoʻliga olguncha alohida parvarishda boʻlishgan. Ularning chilla saqlashlariga, isteʼmol qilayotgan oziq-ovqatlariga alohida eʼtibor qaratishgan. Momolarimiz naqadar donish ekanligini shu kabi tutumlaridan anglaymiz. Bu haqda soʻz yuritayotib, bir necha yil oldin oʻzim guvoh boʻlgan voqea yodimga tushdi.

Koʻp qavatli uyda turamiz. Yuqori qavatda turadigan bir ayol farzandli boʻldi. Bolaning chillasi chiqsin, koʻrishga kiramiz, dedi kayvoni onaxon. Chillasi chiqqan kuni qoʻshnimiz bolani tashqariga olib chiqdi. Yangi mehmon bilan qutladik. Shu payt kayvoni onaxon yosh onaga: “Nega rangingda rang yoʻq, yuzingni koʻrgan odam qoʻrqadi, yeb-ichishning yaxshimi?”, dedi. “Yaxshi, har doimgi osh ovqatimiz”, dedi kelin. “Atala ichishning kerak”, dedi onaxon qatʼylik bilan. “Tuqqan ayol atala bilan oʻziga keladi, siljigan suyaklar joyiga kelishi, chaqaloqning qorni toʻyishi uchun kuch kerak. Kuchning, vitaminning hammasi enalarimiz tayyorlagan atalada”.

Shu kundan boshlab onaxon har kuni ikki mahal yosh onaga atala pishirib olib chiqadigan boʻldi.

Umrda bunday taomni tatib koʻrmagan qoʻshni ayolga bu taom yoqmasdi.

Ammo momo yonida oʻtirib, majburlab ichirishdan erinmadi. Bir hafta oʻtib, bolasi ona sutiga toʻyadigan boʻldi. Onaning yuzlariga qon yugurdi. Zirqiragan bellari orom oldi. Ayol onaxondan minnatdor boʻlib, musofirligimni bildirmasdan onamdek mehr koʻrsatganingizga rahmat, dedi. Mentalitetimizda bir qusur bor, qiz bolaning dardini iloji boricha yashirishga urinamiz. Goʻyo qiz bolani shifoxonaga olib borsak, kimdir koʻrib qolib, boshqalarga aytas, degan hadik boʻladi. Bu bilan qizga jabr qilayotganimizni oʻylamaymiz.

Holbuki, undagi kasallik avj olmasdan shifo topib ketasa, yaxshi emasmi? Ammo ayrim ota-onalar oʻrab-chirmab, imi-jimida egasiga topshirib yuborishni afzal koʻrishadi. Yashirilgan kasallik ayol homilador boʻlgach, chunonam oʻzini koʻrsatadiki... Hatto bu salbiy oqibatlarga olib kelishi mumkin. Yana bir ogʻriqli tomonimiz, aksariyat ayollar kasallikdan yotib qolmaguncha shifokor huzuriga bormaydi. Oʻtib ketar, farzandim yosh, ishim bor, qaynonam nima deydi, degan bahonalar bilan kasallikni oʻtkazib yuborishadi.

Ayol jismonan sogʻlom boʻlmogʻi uchun yoshligidan tibbiy savodxonlikka ega boʻlmogʻi shart. Tibbiyot xodimlari bu borada targʻibot-tashviqot tadbirlarini kuchaytirishi maqsadga muvofiqdir. Masalan, xotin-qizlar oʻrtasida majburiy koʻriklar tashkil etilishi har qanday kasallikning oldini olishga xizmat qila oladi. Afsuski, ishga, oʻqishga kirishda taqdim etiladigan tibbiy xulosalar shunchaki yozib berilish holatlari uchraydi. Hatto boʻlgʻusi kelin-kuyovning tibbiy koʻriklari ham xoʻjakoʻrsing qilinayotgani kishini ajablantiradi. Zero, bugun tibbiyot sohasiga katta eʼtibor berilmoqda, soha rivoji uchun katta mablagʻlar ajratilmoqda. Ayniqsa, xotin-qizlar salomatligi yoʻlida katta islohotlar qilinmoqda.

Ayol sogʻligʻi millat sogʻlomligini belgilar ekan, bunga beparvo boʻlishga hech kimning haqi yoʻq.

Gulshan SHERMATOVA,
Nurobod tumani targʻibot guruhi rahbari.

SHU OYDA TAVALLUD TOPGANLAR

8-DEKABR

Javohir SINDAROV - 2005-yilda Toshkent shahrida tugʻilgan. Shaxmatning rapid, blis va standart yoʻnalishlari boʻyicha jahon chempioni. 44-Butunjahon shaxmat olimpiadasi gʻolibi. “Oʻzbekiston ittixori” unvoni sohibi.

10-DEKABR

Majid FAYZIYEV – 1931-yil Kattaqoʻrgʻon shahrida tugʻilgan. Oʻzbekistonda xizmat koʻrsatgan oʻqituvchi. Kattaqoʻrgʻon tumani Uyshun qishlogʻida istiqomat qiladi.

Talʼat BOBOMURODOV – 1936-yilda Samarqand shahrida tugʻilgan. Oʻzbekistonda xizmat koʻrsatgan yurist.

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta Oʻzbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2012-yil 30-martda 09-01 raqam bilan roʻyxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 16 338 nusxada chop etildi. Buyurtma 653. Hajmi 2 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, REKLAMA VA EʼLONLAR: (66) 233-91-56

BOʻLIMLAR: (66) 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61

MANZILIMIZ: 140100, Samarqand shahri, Ulugʻ Tursunov koʻchasi, 80-uy, Matbuot uyi.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter boʻlimida sahifalandi.

«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: Samarqand shahri, Spitamen koʻchasi, 270-uy.

Bosishga topshirish vaqti: soat 18:30 da.
Bosishga topshirildi: soat 19:00

Saytimizga oʻtish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skaner qiling

Navbatchi muharrir:

Gʻ.HASANOV.

Navbatchi:

G.MOʻMINOVA.

Sahifalovchi:

B.ABDULLAYEV.

Gazetaning navbatdagi soni 2023-yil 8-dekabr, juma kuni chop etiladi.

ISSN-201667X

Sotuvda narxi kelishilgan holda

